

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst-terviktekst
01.09.2025
Hetkel kehtiv
RT I, 02.01.2025, 3

Välja kuulutanud
Vabariigi President
18.12.2024 otsus nr 505

Rahvatervishoiu seadus

Vastu võetud 11.12.2024

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesoleva seadusega reguleeritakse riigi ja kohaliku omavalitsuse üksuse ülesandeid rahvatervishoiu korraldamisel, ülesandeid, piiranguid ja nõudeid inimeste tervise kaitse tagamiseks, rahvastiku tervise riiklike andmekogude loomist ja pidamist, uuringueetika komitee moodustamist ja töökorda, rahvatervishoiu meetmete rahastamist, riikliku ja haldusjärelvalve tegemist seaduses sätestatud nõuete täitmise üle ning nõuete rikkumisega kaasnevat vastutust.

(2) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

§ 2. Seaduse eesmärk

Seaduse eesmärk on tagada inimeste tervise kaitse, luua tingimused elanike oodatava eluea ja tervena elada jäänud aastate pikendamiseks, ennetada ja vähendada ebasoovitavat tervisemõju ja suurendada elanike tervisealast võrdsust ning seeläbi parandada rahvastiku tervist.

§ 3. Tervis, rahvastiku tervis ja avalikkus

(1) Tervis on inimese füüsilise, vaimse ja sotsiaalse heaolu seisund.

(2) Rahvastiku tervis on kindla territooriumi elanike või eri rahvastikurühmade tervise seisund.

(3) Avalikkus on enne kindlaks määramata füüsiliste ja juriidiliste isikute ring. Avalikkuse all mõistetakse ka sotsiaalmeedias loodud suhtlusgrupe, veebilehti, foorumeid ja muud taolist.

§ 4. Elukeskkond, tervisemõjur ja tervisemõju

(1) Elukeskkond käesoleva seaduse tähenduses on inimest ümbritsevate sotsiaal-majanduslike, psühhosotsiaalsete ning loodusliku ja tehniliku keskkonna tegurite kogum, mis mõjutab või võib mõjutada inimese tervist.

(2) Tervisemõjur on riski- või kaitsetegur, mis võib avaldada inimese või rahvastiku tervisekäitumisele, tervisealastele hoiakutele ja tervisele ebasoovitavat või soovivat mõju. Riskiteguri mõju sõltub selle realiseerumise tõenäosusest.

(3) Tervisemõju on tervisemõjuri põhjustatud ning inimese tervist soodustav või kahjustav muutus tema organismis, sealhulgas elundites, kudedes ja rakkudes või nende talitluses, käitumises, hoiakutes ning psühhosotsiaalses toimimises.

§ 5. Rahvatervishoid ning selle põhimõtted ja meetmed

(1) Rahvatervishoid on sektoritevaheline valdkond, mis hõlmab kõiki rahvastiku tervist parandavaid ning ebasoovitavat tervisemõju ennetavaid ja vähendavaid organiseeritud tegevusi eesmärgiga pikendada elanike eluiga, parandada nende elukvaliteeti ja vähendada tervisealast ebavõrdsust.

(2) Rahvatervishoiu poliitika ja meetmete kavandamisel ning nende rakendamisel lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- 1) ühise vastutuse põhimõte, mis eeldab kõigilt inimestelt, organisatsioonidelt, kogukondadelt ja sektoritelt rahvastiku tervise eest vastutuse võtmist;
- 2) tervise kõrgetasemelise kaitse põhimõte, mis eeldab iga otsuse puhul selle rahvastiku tervisele avaldatava mõjuga arvestamist ning inimese tervise kõrgelt väärtustamist.

(3) Rahvatervishoiu meetmed on:

- 1) rahvastiku tervise jälgimine ja analüüsimine;
- 2) elanike, organisatsioonide ja kogukondade tervisealane võimestamine, sealhulgas tõenduspõhise terviseteabe kättesaadavaks tegemine ja elanike terviseharituse parandamine;
- 3) elanike tervist, heaolu ja turvalisust toetava elukeskkonna kujundamine;
- 4) tervisedenduse ja keskkonnatervishoiu meetmete ning muude rahvastiku tervist toetavate meetmete rakendamine.

§ 6. Tervisedendus ja selle meetmed

(1) Tervisedendus on rahvatervishoiu haru, mille meetmete eesmärk on vähendada riskitegureid, ennetada ja ohjata nende toimet ning suurendada kaitsetegureid, et võimaldada elanikel saada suurem kontroll oma tervise üle ja seda seeläbi tugevdada.

(2) Tervisedenduse meetmed on:

- 1) vigastuste ennetamine ja vähendamine;
- 2) nakkushaiguste leviku ennetamine ja vähendamine;
- 3) uimastavate ja sõltuvust tekitavate ainete tarvitamise ennetamine ja vähendamine;
- 4) tasakaalustatud toitumise ja kehalise aktiivsuse edendamine ning istuva eluviisi vähendamine;
- 5) vaimse tervise edendamine;
- 6) seksuaaltervise edendamine.

(3) Nakkushaiguste ennetamine ja nendest rahvastiku tervisele tulenevate mõjude ohjamine on sätestatud nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduses.

§ 7. Keskkonnatervishoid, ohutegur ja terviserisk ning keskkonnatervishoiu meetmed

(1) Keskkonnatervishoid on rahvatervishoiu haru, mille meetmete eesmärk on hinnata inimese tervist otseselt või kaudselt mõjutavate keskkonnast tulenevate tervisemõjurite, sealhulgas keskkonnast tulenevate ohutegurite (edaspidi *ohutegur*) toimet ja ohjata neist tingitud terviseriske ning ennetada ebasoovitavat tervisemõju.

(2) Ohutegur käesoleva seaduse tähenduses on füüsikaline, keemiline või bioloogiline looduslikust või tehiskeskkonnast tulenev tegur, mis oma olemuslike omadustega võib otseselt või kaudselt avaldada inimesele ebasoovitavat tervisemõju.

(3) Terviserisk käesoleva seaduse tähenduses on inimorganismi kokkupuutel ohuteguriga ebasoovitava toime ilmnemise tõenäosus ja selle toime ulatus on ohuteguri olemuslikest omadustest ning sellega kokkupuute kestusest ja määra.

(4) Keskkonnatervishoiu meetmed on:

- 1) ohutegurite ja nende olemuslike omaduste väljaselgitamine;
- 2) ohutegurist tulenevate terviseriskide hindamine ja ohjamine;
- 3) ohuteguri tervisemõju hindamine ja ebasoovitava tervisemõju vähendamine;
- 4) teadlikkuse suurendamine ohuteguritest, nendest tulenevast ebasoovitavast tervisemõjust ning ohutegurite ennetamise võimalustest.

§ 8. Tervise- ja heaoluprofiil, selles esitatav teave ja selle uuendamine

(1) Tervise- ja heaoluprofiil on strateegilise planeerimise alusdokument, milles kohaliku omavalitsuse üksused esitavad käesoleva seaduse § 13 lõike 1 punktis 2 sätestatud ülesande täitmiseks vähemalt järgmise teabe:

- 1) maakonna või piirkonna rahvastiku tervise üldandmed ning sellel territooriumil esinevate riski- ja kaitsetegurite elukaareülene kirjeldus ja analüüs;
- 2) maakonna või piirkonna rahvatervishoiu strateegilised eesmärgid;
- 3) kokkuvõtte maakonna või piirkonna peamistest tervise- ja heaolunäitajatest ning riski- ja kaitseteguritest;
- 4) tegevuskava eesmärkide saavutamiseks.

(2) Tervise- ja heaoluprofiili koostamisel ning rakendamisel lähtutakse Sotsiaalministeeriumi valitsemisala asutuse koostatud juhenditest, mis on avaldatud Sotsiaalministeeriumi valitsemisala asutuse veebilehel.

(3) Sotsiaalministeeriumi valitsemisala asutus nõustab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhenditest lähtudes kohalikke omavalitsusi tervise- ja heoluprofiili koostamisel, avaldab vähemalt üks kord nelja aasta jooksul maakondade tervise ja heaolu lühiülevaated ning koordineerib riigiülest koostööd tervise- ja heoluprofiilide koostamisel ning seatud eesmärkide saavutamisel.

(4) Tervise- ja heoluprofiili koostaja hindab tervise- ja heoluprofiili uuendamise vajadust vähemalt üks kord nelja aasta jooksul.

2. peatükk

Riigi ja kohaliku omavalitsuse üksuse ülesanded rahvatervishoiu korraldamisel

§ 9. Vabariigi Valitsuse ülesanded

Vabariigi Valitsuse ülesanne rahvatervishoiu korraldamisel lisaks riigieelarve seaduses sätestatud strateegiliste arengudokumentide koostamisele, elluviimisele ja muutmisele on välja töötada ja kinnitada muid rahvatervishoiuga seotud arengudokumente ning tagada valdkonna jätkusuutlik rahastamine.

§ 10. Ministeeriumide ülesanded

(1) Ministeeriumid tagavad oma valitsemisalas ja pädevuse piires rahvatervishoiu meetmete rakendamise.

(2) Ministeeriumid tagavad oma valitsemisalas iga asjaomase otsustuse ja tegevuse kavandamisel ja rakendamisel selle rahvastiku tervisele avaldatava mõju hindamise ning sellega arvestamise.

§ 11. Sotsiaalministeeriumi ja selle valitsemisala ülesanded

Sotsiaalministeeriumi ja selle valitsemisala ülesanded rahvatervishoiu korraldamisel on:

- 1) rahvatervishoiu poliitika kujundamine, õigusaktide eelnõude ja strateegiate koostamine, rahvastiku tervise ja tervisemõjurite analüüsimine ning sellel eesmärgil teadus- ja arendustegevuse korraldamine, andmekogude asutamine ja nende pidamise võimaldamine;
- 2) rahvatervishoiuga tihedalt seotud valdkondade õigusaktide eelnõude, poliitikadokumentide ja strateegiate ettevalmistamises osalemine eesmärgiga tagada tervisemõju hindamine ja sellega arvestamine kõigis asjaomastes valdkondades;
- 3) rahvatervishoiu poliitika kujundamiseks vajaliku riigisisese ja rahvusvahelise koostöö juhtimine või selles osalemine;
- 4) oma valitsemisalas tervisedenduse ja keskkonnatervishoiu meetmete ning muude rahvastiku tervist toetavate meetmete kujundamine ja rakendamise korraldamine;
- 5) rahvatervishoiu ja sellega tihedalt seotud valdkondade arendamiseks ja juhtimiseks ning elanike terviseharituse parandamiseks vajalike juhendite ja e-lahenduste loomine ning täienduskoolituste korraldamine;
- 6) riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse asutuste ning isikute nõustamine riskitegurite vähendamiseks ja ohjamiseks, nende toime ennetamiseks ning kaitsetegurite suurendamiseks ning tervist, heaolu ja turvalisust toetava elukeskkonna kujundamiseks vastavalt oma pädevusele ja põhiülesannetele;
- 7) muude seadustest ja nende alusel antud õigusaktidest tulenevate selliste ülesannete täitmine, mis on vajalikud rahvatervishoiu korraldamiseks.

§ 12. Terviseameti Euroopa ja rahvusvahelise tasandi ülesanded ning Terviseameti õigused tasuliste teenuste osutamisel

(1) Terviseamet täidab:

- 1) pädeva asutuse ülesandeid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1223/2009 kosmeetikatoodete kohta (ELT L 342, 22.12.2009, lk 59–209);
- 2) pädeva asutuse ülesandeid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2022/2371, milles käsitletakse tõsiseid piiriüleseid terviseohtusid ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1082/2013/EL (ELT L 314, 06.12.2022, lk 26–63);
- 3) riikliku kontaktpunkti ülesandeid vastavalt Maailma Terviseorganisatsiooni rahvusvahelistele tervise-eeskirjadele.

(2) Terviseamet võib osutada oma põhitegevusega seotud tasulisi teenuseid keemiliste, bioloogiliste ja füüsikaliste ohutegurite määramiseks ning riskihindamiseks, kui see ei takista tema põhimäärusest tulenevate ülesannete täitmist.

(3) Terviseameti tasu ühe keemilise, bioloogilise või füüsikalise ohuteguri määramiseks ja riskihindamiseks ei ole suurem kui 3000 eurot.

(4) Terviseameti tasuliste teenuste osutamise korra ja hinnakirja kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega, võttes aluseks teenuse osutamiseks vajalikud tööjõu-, materjali-, seadmete ja üldkulud.

(5) Terviseametil on õigus arvutada käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel kehtestatud hinnakirjas nimetatata uuringu maksumus analoogilise uuringu hinna alusel.

§ 13. Kohaliku omavalitsuse üksuse ülesanded

(1) Kohaliku omavalitsuse üksuste ühised ülesanded on:

- 1) elanike tervist, heaolu ja turvalisust toetava elukeskkonna kujundamine;
- 2) maakonna või piirkonna tervise- ja heaoluprofiili koostamine ning selles sisalduva teabega arvestamine maakonna või piirkonna arengustrateegia koostamisel;
- 3) tervisedenduse ja keskkonnatervishoiu meetmete elluviimine maakonnas või piirkonnas vähemalt tervise- ja heaoluprofiilis kajastatud riskitegurite leevendamiseks ja kaitsetegurite tugevdamiseks, kui keskkonnatervishoiu meetmete rakendamine ei ole eriseadusega reguleeritud teisiti;
- 4) maakonnas või piirkonnas riiklike rahvatervishoiu meetmete rakendamise toetamine;
- 5) maakonnas või piirkonnas rahvatervishoiu ja sellega tihedalt seotud valdkondade juhtimiseks vajalike võrgustike loomine ning nende töö korraldamine.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksuse ülesanded on:

- 1) elanike tervist, heaolu ja turvalisust toetava elukeskkonna kujundamine, sealhulgas asjaomaste otsustuste ja tegevuste kavandamine ning rakendamine, hinnates ja arvestades nende mõju rahvastiku tervisele;
- 2) oma haldusterritooriumil rahvatervishoiu meetmete planeerimiseks rahvastiku tervise olukorra, suundumuste ja vajaduste kohta vajaliku teabe väljaselgitamine;
- 3) oma haldusterritooriumil tervisedenduse ja keskkonnatervishoiu meetmete rakendamine vähemalt peamiste riskitegurite leevendamiseks ja kaitsetegurite tugevdamiseks, kui keskkonnatervishoiu meetmete rakendamine ei ole eriseadusega reguleeritud teisiti;
- 4) kohaliku omavalitsuse üksuses rahvatervishoiu ja sellega tihedalt seotud valdkondade juhtimiseks vajalike võrgustike loomine ning nende töö korraldamine.

3. peatükk Ülesanded, piirangud ja nõuded inimeste tervise kaitseks

§ 14. Terviseohust teavitamise nõue

(1) Tervishoiuteenuse osutaja teavitab viivitamata Terviseametit haigestumisest, mis on asjaomase koha ja aja kohta ebaharilik või ootamatu või põhjustab või võib põhjustada inimeste suurt haigestumust või suremust või mille ulatus laieneb või võib laieneda kiiresti.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud haigestumise jaotumise, leviku, raskusastme muutuste ja muude asjaolude jälgimiseks vajaliku teabe valdaja on kohustatud Terviseameti nõudmisel esitama asjakohased andmed, sealhulgas vajaduse korral isikuandmed.

§ 15. Nõuded ja piirangud inimese tervise hoidmise, kaitsmise, edendamise või parandamise eesmärgil pakutavatele toodetele, teenustele ja tegevustele

(1) Juriidiline ega füüsiline isik ei tohi inimese tervise hoidmise, kaitsmise, edendamise või parandamise eesmärgil kutsuda avalikkust üles kasutama taimi ja loomi ega mistahes aineid ja segusid kehale kandmise või kehasse viimise teel, kui nende kasutamisega kaasneb oht inimese elule, tervisele või elukeskkonnale, välja arvatud juhul, kui see on eriseadusega reguleeritud teisiti.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eesmärgil avalikkusele teenust ja tegevust tasuta või tasu eest kättesaadavaks tehes peab teenuseosutaja, kes sellises tegevuses kasutab taimi või loomi, veendumata teadusandmetele tuginedes või kui selline asjaolu on üldteada, et tegemist on kasutamise hetkel tervisele ohutu taimi või looma või nende osa, eritise või muu taolisega, välja arvatud juhul, kui see on eriseadusega reguleeritud teisiti.

(3) Käesolevas seaduses taimi kasutamisele kehtestatud nõudeid kohaldatakse ka seemne, vetika, sambliku ja muu taolise kasutamisele, samuti selle eritise või osa kasutamisele värskena või säilitatuna mistahes säilitusviisil, sealhulgas tükeldatuna, pulbristatuna või jahvatatuna.

(4) Käesolevas seaduses looma, sealhulgas mistahes selgroogse või selgrootu looma kasutamisele kehtestatud nõudeid kohaldatakse ka mikroorganismi kasutamisele, samuti nendest eraldatud organi, osa või sekreedi kasutamisele värskena, kuivatatuna või säilitatuna mistahes säilitusviisil, sealhulgas tükeldatuna, pulbristatuna või jahvatatuna.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eesmärgil avalikkusele teenuse, tegevuse, taimi ja looma tasuta või tasu eest kättesaadavaks tegemise korral on mürgise taimi või looma kasutamine lubatud üksnes tervishoiuteenuse osutaja kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis antud soovitusel, tervishoiuteenuse osutaja juuresolekul või eriseaduse kohaselt.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eesmärgil toodet, teenust ja tegevust tasuta või tasu eest kättesaadavaks tehes on keelatud müüa ja kasutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1–1355), põhjal ohtlikuks klassifitseeritud aineid ja segusid, välja arvatud juhul, kui see on eriseadusega reguleeritud teisiti.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud piirang kehtib ka lõikes 1 nimetatud eesmärgil valmistatavate segude lähteaineteks olevate Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008 tähenduses ohtlikuks klassifitseeritud kemikaalide kohta, isegi kui saadud segu ennast ei klassifitseerita ohtlikuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008 tähenduses, välja arvatud juhul, kui see on eriseadusega reguleeritud teisiti.

§ 16. Nõuded elukeskkonna füüsikalistele ohuteguritele

(1) Füüsikalised ohutegurid käesoleva seaduse tähenduses on vibratsioon, mitteioniseeriv kiirgus ja müra, sealhulgas ultra- ja infraheli.

(2) Füüsikaliste ohutegurite tase elukeskkonnas peab olema inimese tervisele ohutu ning neid iseloomustavad füüsikalised näitajad peavad vastama kehtestatud piirväärtustele.

(3) Füüsikalise ohuteguri allika valdaja tagab allika vastavuse kehtestatud nõuetele.

(4) Täpsemad nõuded mitteioniseeriva kiirguse ohutusele elu- ja puhkealal, elamutes ja muudes kohtades, kus on vajalik füüsikaliste ohutegurite mõistes rangemate nõuete kehtestamine, ning selle taseme mõõtmise meetodid kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(5) Täpsemad nõuded siseruumis leviva vibratsiooni ja müra, sealhulgas ultra- ja infraheli ohutusele elamutes ja muudes hoonetes, kus on vajalik füüsikaliste ohutegurite mõistes rangemate nõuete kehtestamine, ning nende tasemete mõõtmise meetodid kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

§ 17. Nõuded balneoloogilistes protseduurides kasutatavale mudale ja turbale ning nende käitlemisele

(1) Balneoloogilistes protseduurides tohib kasutada sellist looduslikku muda ja turvast, mis on inimese tervisele ohutu.

(2) Täpsemad nõuded balneoloogilistes protseduurides kasutatavale looduslikule mudale ja turbale ning nende käitlemisele ja märgistamisele kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

§ 18. Nõuded ja piirangud kosmeetikatoote tootmisele, turule laskmisele, kättesaadavaks tegemisele ja kasutamisele

(1) Ettevõtja majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse tähenduses (edaspidi *ettevõtja*), kes vastutab kosmeetikatoote tootmise, turule laskmise või kättesaadavaks tegemise eest, tagab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1223/2009 ja komisjoni määruses (EL) nr 655/2013, millega kehtestatakse ühtsed nõuded kosmeetikatoodete kohta esitatavate väidete põhjendamiseks (ELT L 190, 11.07.2013, lk 31–34), sätestatud asjakohaste nõuete täitmise.

(2) Ettevõtja, kes toodab, impordib või levitab kosmeetikatoodet või kasutab seda kutsetegevuses, ja tervishoiuteenuse osutaja teavitavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1223/2009 artikli 23 kohaselt viivitamata Terviseametit kosmeetikatoote kasutamisel ilmnenu tõsisest soovimatust mõjust.

(3) Isik, kes vastutab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1223/2009 artikli 19 lõikes 4 nimetatud kosmeetikatoote kättesaadavaks tegemise eest, esitab toote kohta sama määruse artikli 19 lõikes 1 nõutud teabe tootemahutil või -pakendil või tootega kaasa antaval teabelehel.

(4) Ettevõtja, kes soovib müüa Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1223/2009 III lisa kandes 12e nimetatud hambavalgendustooteid, esitab majandustegevuste hulgikaubanduse tegevusalal. Nimetatud hambavalgendustooteid on lubatud müüa üksnes hambaarstidele hulgikaubanduse korras.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud majandustegevusteates esitatakse lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatud järgmised andmed:

- 1) tegevuskoht või tegevuskohad;
- 2) e-kaubanduse korral veebilehe aadress;
- 3) käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud kauba nimetus.

§ 19. Nõuded ning piirangud ilu- ja isikuteenuse osutamisele

- (1) Ilu- ja isikuteenus (edaspidi *iluteenus*) käesoleva seaduse tähenduses on juuksuri-, kosmeetiku-, solaariumi-, tätoveerimis-, püsimeigi- ja keha augustamise teenus ning küüne-, ripsme- ja kulmutehniku teenus.
- (2) Iluteenust vahetult osutaval isikul peavad olema tõendatud teadmised ja oskused teenuse ohutuks osutamiseks ning tõsise soovimatu mõju ennetamiseks.
- (3) Solaariumi- ja tätoveerimisteenuse osutajal on keelatud osutada solaariumi- ja tätoveerimisteenust alaealisele.
- (4) Keelatud on osutada tätoveerimisteenust, mille puhul tätoveerimistint süstitakse või sisestatakse silmamuna sisse.
- (5) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud keelu järgimiseks võib solaariumi- ja tätoveerimisteenuse osutaja nõuda isikut tõendava dokumendi esitamist ning eelnimetatud dokumendi esitamata jätmise korral keelduda teenuse osutamisest.
- (6) Täpsemad nõuded iluteenuse osutajale, tema teadmistele ja oskustele ning iluteenuse osutamisele, sealhulgas teenuse osutamise ruumidele ja vahenditele, kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

§ 20. Nõuded ujumis- ja suplemisteenuse osutamisele

- (1) Isik või asutus, kes osutab ujulas, basseinis või veekeskuses ujumis- ja suplemisteenuseid tasu eest või tasuta:
  - 1) tagab ohutud kasutamistingimused, kasutatava vee nõuetekohasuse ning vee kontrolli ja uuringud akrediteeritud laboris;
  - 2) avaldab teabe ujulas, basseinis või veekeskuses kasutatava vee kvaliteedinäitajate kohta.
- (2) Täpsemad nõuded ujulatele, basseinidele ja veekeskustele ning nende ruumidele, ohutusele, basseiniveele ja teenuse osutamisele kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

§ 21. Nõuded elukeskkonnale, kus osutatakse sotsiaalteenust

- (1) Sotsiaalteenust saama õigustatud isiku kasutusse antud ruumides ja maa-alal, kus osutatakse sotsiaalteenust ja mille puhul on sotsiaalhoolekande seaduses või selle alusel kehtestatud määruses viidatud käesolevale seadusele, peab elukeskkond olema neis viibivate inimeste tervisele ohutu ja tervist toetav.
- (2) Ohutu ja tervist toetava elukeskkonna kujundamiseks tuleb sotsiaalteenuse osutamisel hinnata ja ohjata elukeskkonnast tulenevaid terviseriske, vähendada riskitegureid ning ennetada nende toimet.
- (3) Täpsemad nõuded elukeskkonnale, kus osutatakse sotsiaalteenust, ning terviseriskide ohjamisele ja riskitegurite vähendamisele selles elukeskkonnas kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

§ 22. Nõuded toitlustamisele ja müügiks pakutavale toidule tervishoiu- ja haridusasutuses, noorte püsi- ja projektlaagris, kinnipidamisasutuses ning sotsiaalteenuse osutamisel

- (1) Toitlustamine sellise sotsiaalteenuse osutamise käigus, mille puhul on sotsiaalhoolekande seaduses või selle alusel kehtestatud määruses viidatud käesolevale seadusele, ning toitlustamine haiglas, lastehoius ja lasteaias, statsionaarse õppega üldhariduskoolis ja kutseõppeasutuses, noorte püsi- ja projektlaagris ning kinnipidamisasutuses peab olema eakohane, regulaarne ja toitlustatava inimese terviseseisundile vastav ning katma tema asutuses viibimise ajale vastava osa tema ööpäevasest toiduenergia- ja toitainevajadusest.
- (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asutuses ja sotsiaalteenuse osutamise korral peab olema nähtavas kohas ja tasuta kättesaadav veeseaduse alusel kehtestatud nõuetele vastav joogivesi.
- (3) Täpsemad nõuded toitlustamisele ja selle dokumenteerimisele haiglas ja kinnipidamisasutuses ning täiskasvanutele sotsiaalteenuse osutamisel kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.
- (4) Täpsemad nõuded toitlustamisele ja selle dokumenteerimisele lastehoius ja lasteaias, statsionaarse õppega üldhariduskoolis ja kutseõppeasutuses, lastele sotsiaalteenuse osutamisel ning püsi- ja projektlaagris kehtestab [Vabariigi Valitsus](#)määrusega.
- (5) Üldhariduskooli ja kutseõppeasutuse direktor kehtestab koolis müügiks pakutavale toidule nõuded ja piirangud, arvestades Sotsiaalministeeriumi valitsemisala asutuse koostatud juhendit, mis on avaldatud Sotsiaalministeeriumi valitsemisala asutuse veebilehel. Nõuded ja piirangud esitatakse enne nende kehtestamist arvamuse avaldamiseks hoolekogule või nõukogule.

4. peatükk

Rahvastiku tervise riiklikud andmekogud

§ 23. Rahvastiku tervise riiklikud andmekogud

(1) Käesoleva seaduse §-des 24–29 nimetatud andmekogu või infosüsteemi põhimääruses sätestatakse:

- 1) volitatud töötleja, kui volitatud töötleja on määratud, ja töötlejate ülesanded;
- 2) kogutavate andmete täpsem koosseis ja andmekogusse kandmise kord;
- 3) andmeandjad, nendelt saadavad andmed ja andmete esitamise viis;
- 4) andmetele juurdepääsu ja andmete väljastamise kord;
- 5) vajaduse korral andmete täpsem säilitamise kord;
- 6) muud korraldusküsimused.

(2) Käesoleva seaduse §-des 24–28 nimetatud statistiliste andmetega andmekogu või infosüsteemi isikuandmeid ei väljastata kolmandatele isikutele, välja arvatud isiku tahteavalduse korral, isikuandmete kaitse seaduse §-s 6 nimetatud juhul ja korras ning järelevalvemenetluse läbiviimiseks isikuandmete kaitse tagamisel.

(3) Käesoleva seaduse §-des 24–28 nimetatud andmekogu või infosüsteemi pidamise eesmärgi täitmiseks võib andmekogus või infosüsteemis töödelda selliseid isiku varasemaid üldandmeid nagu ees- ja perekonnanimi, isikukood ja sugu.

(4) Käesoleva seaduse §-des 24–28 nimetatud andmekogu või infosüsteemi isikuandmetele juurdepääsu piirang kehtib tähtajatult.

(5) Kui käesoleva seaduse §-des 24–28 nimetatud andmekogusse või infosüsteemi edastatakse asjakohased terviseandmed tervise infosüsteemist, sätestatakse edastatavate andmete täpne koosseis konkreetse andmekogu või infosüsteemi põhimääruses.

§ 24. Vähiregister

(1) Vähiregister on andmekogu, mida peetakse vähihaigestumuse, vähi levimuse ja vähihaigete elumuse analüüsimiseks, tervishoiuteenuste ja vähitõrje korraldamiseks, tervisepoliitika väljatöötamiseks, diagnostika ja ravi käsitlemise hindamiseks ning statistika ja teadusliku uurimistöö, sealhulgas epidemioloogiliste uuringute tegemiseks.

(2) Vähijuhte nii enne kui ka pärast surma diagnoosival ja vähihaiget ravival tervishoiuteenuse osutajal ja riikliku ekspertiisiasutuse kohtuarstlikul eksperdil on kohustus esitada andmed vähiregistrile.

(3) Vähiregistris töödeldakse järgmisi andmeid:

- 1) isiku üldandmed, Eestis viibitud aeg, rahvus ja vanema nimi;
- 2) vähihaige terviseandmed;
- 3) isiku surma aeg ja põhjus;
- 4) andmete esitaja andmed.

(4) Vähiregistris säilitatakse andmeid tähtajatult. Logisid ja alusandmeid säilitatakse põhimääruse kohaselt.

(5) Vähiregistri vastutav töötleja on Tervise Arengu Instituut.

(6) Vähiregistri asutab ja selle põhimääruse kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).

§ 25. Vähi sõeluuringute register

(1) Vähi sõeluuringute register on andmekogu, mida peetakse vähi sõeluuringute korraldamiseks, sõeluuringutega seotud uuringute ja sõeluuringujärgse ravi andmete analüüsimiseks, vähi varajaseks avastamiseks, sõeluuringute kvaliteedi ja tõhususe hindamiseks, tervisepoliitika väljatöötamiseks ning statistika ja teadusliku uurimistöö, sealhulgas epidemioloogiliste uuringute tegemiseks.

(2) Kõigil vähi sõeluuringuid tegevatel tervishoiuteenuse osutajatel ning sõeluuringus osalejatele uuringuid teinud ja neid ravinud tervishoiuteenuse osutajatel on kohustus esitada tervise infosüsteemi vahendusel andmed vähi sõeluuringute registrile.

(3) Vähi sõeluuringute registris töödeldakse järgmisi andmeid:

- 1) isiku üldandmed, Eestis viibitud aeg ja ravikindlustuse olemasolu;
- 2) saadetud sõeluuringu kutse ja korduskutse;
- 3) sõeluuringu sihtrühma kuuluva isiku terviseandmed ning sõeluuringu sihtrühma kuuluvale isikule sõeluuringuväliselt tehtud uuring, analüüs või protseduur;
- 4) isiku surma aeg ja põhjus;
- 5) andmete esitaja andmed.

(4) Vähi sõeluuringute registris säilitatakse andmeid tähtajatult. Logisid ja alusandmeid säilitatakse vähi sõeluuringute registri põhimääruse kohaselt.

(5) Vähi sõeluuringute registri vastutav töötaja on Tervise Arengu Instituut.

(6) Vähi sõeluuringute registri asutab ja selle põhimääruse kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

§ 26. Raseduse infosüsteem

(1) Raseduse infosüsteemi peetakse raseduse kulgemise, katkemise ja katkestamise ning ema ja vastsündinu haigestumuse ja suremuse analüüsimiseks, tervishoiuteenuste korraldamiseks, tervisepoliitika väljatöötamiseks, diagnostika ja ravi käsitluse hindamiseks ning statistika ja teadusliku uurimistöö, sealhulgas epidemioloogiliste uuringute tegemiseks.

(2) Tervishoiuteenuse osutajal, kes osutab eriarstiabi tegevusloa alusel sünnitusabi ja günekoloogia- või pediatrilineenust ning iseseisvalt osutatava ämmaemandusabi tegevusloa alusel kodusünnitusabi, on kohustus esitada andmed raseduse infosüsteemi.

(3) Raseduse infosüsteemis töödeldakse järgmisi andmeid:

1) raseda ja bioloogilise ema üldandmed, isiku rahvus, perekonnaseis, abielu sõlmimise või kooselu registreerimise aeg või vabaabielu algusaeg, tegevusala ja haridus;

2) lapse üldandmed;

3) isa üldandmed ja haridus;

4) bioloogilise ema raseduse ja sünnituse kulgemise, sealhulgas raseduse katkemise või katkestamise ja rasestumisvastaste meetodite andmed ning riskitegurid;

5) muud raseda, bioloogilise ema ja lapse terviseandmed ning ravimid;

6) bioloogilise ema ja lapse surma aeg ja põhjus;

7) andmete esitaja andmed.

(4) Raseduse infosüsteemis säilitatakse andmeid tähtajatult. Logisid ja alusandmeid säilitatakse raseduse infosüsteemi põhimääruse kohaselt.

(5) Raseduse infosüsteemi vastutav töötaja on Tervise Arengu Instituut.

(6) Raseduse infosüsteemi asutab ja selle põhimääruse kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

§ 27. Müokardiinfarktiregister

(1) Müokardiinfarktiregister on andmekogu, mida peetakse müokardiinfarkti haigestumuse ja müokardiinfarktihaigete elumuse analüüsimiseks, tervishoiuteenuse korraldamiseks, tervisepoliitika väljatöötamiseks, diagnostika ja ravi käsitluse hindamiseks ning statistika ja teadusliku uurimistöö, sealhulgas epidemioloogiliste uuringute tegemiseks.

(2) Müokardiinfarkti juhte nii enne kui ka pärast surma diagnoosival ja müokardiinfarktihaiget ravival tervishoiuteenuse osutajal on kohustus esitada andmed müokardiinfarktiregistrile.

(3) Müokardiinfarktiregistris töödeldakse järgmisi andmeid:

1) isiku üldandmed ja Eestis viibitud aeg;

2) müokardiinfarktihaige terviseandmed, sealhulgas nii haiglaravieelne, -aegne kui ka -järgne uuring ja selle tulemus ning ravimid;

3) isiku surma aeg ja põhjus ning suremispaik;

4) andmete esitaja andmed.

(4) Müokardiinfarktiregistris säilitatakse andmeid tähtajatult. Logisid ja alusandmeid säilitatakse müokardiinfarktiregistri põhimääruse kohaselt.

(5) Müokardiinfarktiregistri vastutav töötaja on Sotsiaalministeerium.

(6) Müokardiinfarktiregistri asutab ja selle põhimääruse kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

§ 28. Tuberkuloosiregister

(1) Tuberkuloosiregister on andmekogu, mida peetakse tuberkuloosijuhtude registreerimiseks, tuberkuloosi ennetamiseks, tuberkuloosihaigestumuse, tuberkuloosi levimuse ja tuberkuloosihaigete elumuse analüüsimiseks, tervishoiuteenuste ja tuberkuloositõrje korraldamiseks, tervisepoliitika väljatöötamiseks, diagnostika ja ravi käsitluse hindamiseks ning statistika ja teadusliku uurimistöö, sealhulgas epidemioloogiliste uuringute tegemiseks.

(2) Tuberkuloosijuhte nii enne kui ka pärast surma diagnoosival ja tuberkuloosihaiget ravival tervishoiuteenuse osutajal ja riikliku ekspertiisiasutuse kohtuarstlikul eksperdil on kohustus esitada andmed tuberkuloosiregistrile.

(3) Tuberkuloosiregistris töödeldakse järgmisi andmeid:

- 1) isiku üldandmed, rahvus, perekonnaseis, haridus, tegevusala ja -koht, Eestis viibitud aeg, ravikindlustuse olemasolu ning vanema nimi;
- 2) tuberkuloosihaike terviseandmed, sealhulgas tema ravieelne seisund, ravi ning selle tulemus ja lõpetamise põhjused, samuti kasutatud ravimid;
- 3) isiku surma aeg ja põhjus;
- 4) andmete esitaja andmed.

(4) Tuberkuloosiregistris säilitatakse andmeid tähtajatult. Logisid ja alusandmeid säilitatakse tuberkuloosiregistri põhimääruse kohaselt.

(5) Tuberkuloosiregistri vastutav töötaja on Tervise Arengu Instituut.

(6) Tuberkuloosiregistri asutab ja selle põhimääruse kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

§ 29. Vee terviseohutuse infosüsteem

(1) Vee terviseohutuse infosüsteemi peetakse joogi-, suplus- ja basseinivee, loodusliku mineraalvee ja allikavee kvaliteedi kohta andmete kogumiseks, terviseohutuse analüüsiks ning statistika ja teadusliku uurimistöö, sealhulgas epidemioloogiliste uuringute tegemiseks.

(2) Joogivee käitlejal, loodusliku mineraalvee või allikavee käitlejal ning supluskohta ja ujula valdajal on kohustus esitada andmed vee terviseohutuse infosüsteemi või edastada andmed Terviseameti kaudu.

(3) Vee terviseohutuse infosüsteemis töödeldakse järgmisi andmeid:

- 1) joogivee käitleja andmed ning veevärgi ja joogivee kvaliteet;
- 2) ujula valdaja andmed ja basseinivee kvaliteet;
- 3) supluskohta valdaja andmed ja suplusvee kvaliteet;
- 4) loodusliku mineraalvee või allikavee käitleja andmed ning loodusliku mineraalvee ja allikavee kvaliteet.

(4) Vee terviseohutuse infosüsteemi vastutav töötaja on Terviseamet.

(5) Vee terviseohutuse infosüsteemi asutab ja selle põhimääruse kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

§ 30. Uuringueetika komitee

(1) Uuringueetika komitee hindab käesoleva seaduse §-des 24–28 nimetatud andmekogust või infosüsteemist teadusuuringu või statistika vajadusteks isikuandmete väljastamise vajalikkust ja põhjendatust.

(2) Uuringueetika komitee töö eesmärk on tagada uuritavate isikute põhiõiguste ennetav kaitse ning ühtlustada uuringutele rakendatavaid hindamis põhimõtteid, et uurijad oleksid kohustatud uuritavate isikute põhiõigusi kaitsma.

(3) Uuringueetika komitee lähtub oma tegevuses valdkonnale kehtestatud eetikanormidest ja rahvusvahelistest konventsioonidest, samuti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 04.05.2016, lk 1–88) ja eriseadustes sätestatud põhimõtetest.

(4) Taotlus isikuandmete väljastamiseks teadusuuringu või statistika vajadusteks esitatakse andmekogu või infosüsteemi vastutavale töötajale. Taotlus peab vastama heale teadusuuringute tavale.

(5) Uuringueetika komitee hindab uuringu vastavust isikuandmete kaitse seaduse §-s 6 sätestatud tingimustele, eetiliste riskide suurust ja uuringu tegija tausta, leides tasakaalu uuritavate isikute põhiõiguste kaitse ja uuringu otstarbekuse vahel.

(6) Uuringueetika komitee moodustab ning selle töökorra, liikmete arvu ja määramise korra ning uuringutaotluse läbivaatamise tasumäärad kinnitab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

5. peatükk

Rahvatervishoiu meetmete rahastamine

§ 31. Rahvatervishoiu meetmete rahastamine

(1) Käesolevas seaduses sätestatud riiklikke rahvatervishoiu meetmeid rahastatakse riigieelarvest.

(2) Käesoleva seaduse § 13 lõikes 1 sätestatud kohaliku omavalitsuse üksuste ühiste ülesannete täitmist rahastatakse riigieelarvest.

(3) Käesoleva seaduse § 13 lõikes 2 sätestatud kohaliku omavalitsuse üksuse ülesannete täitmist võib osaliselt rahastada riigieelarvest.

6. peatükk

Riiklik ja haldusjärelevalve

§ 32. Riikliku ja haldusjärelevalve tegija

(1) Riiklikku ja haldusjärelevalvet käesoleva seaduse §-des 14–22 sätestatud nõuete ja käesoleva seaduse alusel antud õigusaktide nõuete ning Euroopa Liidu asjakohaste õigusaktide nõuete täitmise üle teeb Terviseamet.

(2) Avaliku teabe haldamise ja isikuandmete töötlemise nõuete üle tehakse järelevalvet avaliku teabe seaduses ja isikuandmete kaitse seaduses sätestatud alusel ja korras.

§ 33. Riikliku järelevalve erimeetmed

Korrakaitseorgan võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve tegemiseks kohaldada korrakaitse seaduse §-des 30–32, 44 ja 49–53 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitse seaduses sätestatud alusel ja korras.

7. peatükk

Vastutus

§ 34. Terviseohust teavitamise nõude rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-s 14 nimetatud terviseohust teavitamise nõude rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

§ 35. Tervise hoidmise, kaitsmise, edendamise ja parandamise eesmärgil pakutavatele toodetele, teenustele ning tegevustele kehtestatud nõuete ja piirangute rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-s 15 sätestatud nõude või piirangu rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 250 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 80 000 eurot.

§ 36. Kosmeetikatootele ning selle tootmisele, turule laskmisele ja kättesaadavaks tegemisele kehtestatud nõuete ja piirangute rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-s 18, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1223/2009 või komisjoni määruses (EL) nr 655/2013 loetletud nõuete või piirangute rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 eurot.

§ 37. Ilu- ja isikuteenustele kehtestatud nõuete ja piirangute rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-s 19 sätestatud alaealisele solaariumi- või tātoveerimisteenuse osutamise ja sellise tātoveerimisteenuse osutamise keelu rikkumise eest, mille puhul tātoveerimistint süstitakse või sisestatakse silmamuna sisse, – karistatakse rahatrahviga kuni 250 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 80 000 eurot.

§ 38. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 34–37 sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Terviseamet.

(2) Kohus võib kohaldada käesoleva seaduse §-s 36 sätestatud väärteo toimepanemise vahetuks objektiks olnud aine või eseme konfiskeerimist vastavalt karistusseadustiku §-le 83.

8. peatükk Rakendussätted

1. jagu Seaduste muutmine ja kehtetuks tunnistamine

§ 39. Biotsiidiseaduse muutmine

Biotsiidiseaduse § 1 lõike 2 punktis 4 ja § 43 punktis 1 asendatakse sõnad „rahvatervise seadus” sõnadega „rahvatervishoiu seadus” vastavas käändes.

§ 40. Ehitusseadustiku muutmine

Ehitusseadustiku § 130 lõige 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(11) Terviseamet teostab riiklikku järelevalvet ehitise terviseohutust puudutavate nõuete täitmise üle, kui nimetatud nõuete üle järelevalve teostamise pädevus on seaduse või selle alusel antud õigusaktide kohaselt Terviseametil.”

§ 41. Elektroonilise side seaduse muutmine

Elektroonilise side seaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1)paragrahvi 8 lõike 2 teises lauses asendatakse sõna „rahvatervise” sõnadega „rahvastiku tervise”;
- 2)paragrahvi 135 lõike 2 esimeses lauses asendatakse sõnad „rahva tervisele” sõnadega „rahvastiku tervisele”.

§ 42. Erakooliseaduse muutmine

Erakooliseaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1)paragrahvi 23 lõikest 1 jäetakse välja sõnad „ning korraaitseaduses”;
- 2)paragrahvi 23 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Riiklikku järelevalvet alusharidusseaduse § 4 alusel kehtestatud õpi- ja kasvukeskkonna nõuete ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-des 19 ja 39 sätestatud ning nende alusel kehtestatud õppe- ja elukeskkonna nõuete täitmise üle teostab Terviseamet.”

§ 43. Euroopa Liidu kodaniku seaduse muutmine

Euroopa Liidu kodaniku seaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1)paragrahvi 8 lõikes 1, § 11 lõikes 1, § 16 lõikes 1, § 26 lõike 1 punktis 4, § 31 lõike 1 punktis 2, § 34 lõike 1 punktis 2, § 52³ lõike 1 punktis 3, § 52⁴ lõikes 1, § 52⁵ lõikes 1 ja § 52¹⁰ lõikes 1 asendatakse sõna „rahvatervist” sõnadega „rahvastiku tervist”;
- 2)paragrahvi 10¹ lõike 2 punktis 4 ja § 11¹ lõike 2 punktis 4 asendatakse sõnad „rahva tervisele” sõnadega „rahvastiku tervisele”;
- 3)paragrahvi 52⁷ pealkirjas asendatakse sõna „rahvatervise” sõnadega „rahvastiku tervise”;
- 4)paragrahvi 52⁷ lõike 1 esimeses lauses asendatakse tekstiosa „teavitama Maailma Terviseorganisatsiooni kui rahvatervise rahvusvahelise tähtsusega hädaolukorrast, võib rahvatervise kaitseks” tekstiosaga „Maailma Terviseorganisatsioonile teatama kui rahvastiku tervist ohustavast rahvusvahelise tähtsusega hädaolukorrast, võib rahvastiku tervise kaitseks”;
- 5)paragrahvi 52⁷ lõike 2 esimeses lauses asendatakse tekstiosa „teavitama Maailma Terviseorganisatsiooni kui rahvatervise rahvusvahelise tähtsusega hädaolukorrast” tekstiosaga „Maailma Terviseorganisatsioonile teatama kui rahvastiku tervist ohustavast rahvusvahelise tähtsusega hädaolukorrast”.

§ 44. Kemikaaliseaduse muutmine

Kemikaaliseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 6 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Uuringuid tegevate laborite hea laboritava nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise asutus on Terviseamet (edaspidi *hea laboritava kontrollasutus*).”;

2)paragrahvi 6 lõikest 2 jäetakse välja tekstiosa „Sotsiaalministeeriumi kaudu”;

3)paragrahvi 6 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

4)paragrahvi 6 täiendatakse lõigetega 4 ja 5 järgmises sõnastuses:

„(4) Terviseameti tasu uuringut tegeva labori hea laboritava nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise eest ei ole suurem kui 15 000 eurot.

(5) Terviseameti tasuliste teenuste osutamise korra ja hinnakirja kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega, võttes aluseks teenuse osutamiseks vajalikud tööjõu-, materjali-, transpordi-, majutus- ja üldkulud.”;

5)paragrahvi 7 lõike 2 punktist 1 jäetakse välja tekstiosa „ning esitab Sotsiaalministeeriumile”;

6)paragrahvi 7 lõike 2 punktid 5 ja 7 tunnistatakse kehtetuks;

7)paragrahvi 7 lõiget 2 täiendatakse punktidega 10 ja 11 järgmises sõnastuses:

„10) annab huvitatud isikutele teavet hea laboritava nõuete kohta;

11) esindab Eesti Vabariiki sellistes rahvusvahelistes institutsioonides ja organisatsioonides, mille töö on seotud hea laboritava nõuete ja neile vastavuse kontrolliga.”.

§ 45. Liiklusseaduse muutmine

Liiklusseaduse § 12 lõikes 1 asendatakse sõna „rahvatervise” sõnaga „rahvatervishoiu”.

§ 46. Loomakaitseseaduse muutmine

Loomakaitseseaduse § 36 lõike 9 teises lauses asendatakse sõna „rahvatervise” sõnadega „rahvastiku tervise”.

§ 47. Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse muutmine

Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse § 22 lõike 6 teises lauses asendatakse sõna „rahvatervise” sõnadega „rahvastiku tervise”.

§ 48. Meretöö seaduse muutmine

Meretöö seaduse § 73 lõikes 2 asendatakse sõna „rahvatervise” sõnaga „rahvatervishoiu”.

§ 49. Mõõteseaduse muutmine

Mõõteseaduse § 3 lõikes 1 asendatakse sõna „rahvatervise” sõnaga „rahvatervishoiu”.

§ 50. Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse muutmine

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 17 lõikest 1 jäetakse välja tekstiosa „täidab rahvatervise seaduses sätestatud ülesandeid ning”;

2)paragrahvi 21 lõikes 8 asendatakse sõna „rahvatervist” sõnadega „rahvastiku tervist”.

§ 51. Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ning nende lähteainete seaduse muutmine

Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ning nende lähteainete seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)seaduses asendatakse sõnad „kohalik omavalitsus” sõnadega „kohaliku omavalitsuse üksus” vastavas käändes;

2)paragrahvi 2 punkt 1¹muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1¹) uus psühhoaktiivne aine – psühhoaktiivset toimet avaldav aine, mis ei ole kantud käesoleva seaduse § 3¹lõike 1 alusel kehtestatud nimekirja või ei kuulu nimekirjas loetletud ainete rühma, kuid millega võivad

kaasnedada sotsiaalsed või terviseriskid, sealhulgas on eelkõige sellise aine kuritarvitamise ja sõltuvuse tekitamise risk;”;

3)seadust täiendatakse §-ga 4²järgmises sõnastuses:

„§ 4². Uue psühhoaktiivse aine käitlemise tingimused

(1) Uueks psühhoaktiivseks aineks loetakse käesoleva seaduse § 2 punkti 1¹tähenduses aine alates hetkest, kui riiklik ekspertiisiasutus on selle aine lõplikult identifitseerinud narkootilise ja psühhotroopse ainega sarnaneva ainega.

(2) Alates käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud hetkest kohalduvad uuele psühhoaktiivsele ainele käesolevas seaduses narkootilistele ja psühhotroopsetele ainetele kehtestatud käitlemise tingimused, arvestades narkootiliste ja psühhotroopsete ainete nimekirjale kohaldatavaid käitlemise erinõudeid.

(3) Riiklik ekspertiisiasutus edastab teabe uue psühhoaktiivse aine identifitseerimise kohta Politsei- ja Piirivalveametile, kes teavitab sellest avalikkust oma veebilehel.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tingimusi kohaldatakse uuele psühhoaktiivsele ainele kuni selle narkootiliste ja psühhotroopsete ainete nimekirja kandamiseni, kuid mitte kauem kui üks aasta alates uue psühhoaktiivse aine identifitseerimise kuupäevast.

(5) Kui uut psühhoaktiivset ainet ei ole ühe aasta jooksul narkootiliste ja psühhotroopsete ainete nimekirja kantud, lõpeb sellele ainele käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud narkootilistele ja psühhotroopsetele ainetele kehtestatud käitlemise tingimuste kohaldamine ning aine tagastatakse selleks õigustatud isikule. Aine tagastamiseks võib õigustatud isik esitada kirjaliku taotluse aine hoiule võtnud korrakaitseorganile.

(6) Riiklik ekspertiisiasutus hoiab uut psühhoaktiivset ainet selle säilimist tagaval viisil.

(7) Uus psühhoaktiivne aine hävitatakse, kui see lisatakse narkootiliste ja psühhotroopsete ainete nimekirja. Uus psühhoaktiivne aine hävitatakse ka juhul, kui ühe aasta möödumisel alates aine identifitseerimise kuupäevast ei ole aine narkootiliste ja psühhotroopsete ainete nimekirja kantud ning õigustatud isik ei ole selle aja jooksul taotlenud aine tagastamist või õigustatud isikut ei ole tuvastatud.

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud ei kohaldata, kui uut psühhoaktiivset ainet käideldakse meditsiinilisel, tööstuslikul või teaduslikul eesmärgil ja õigustatud isik esitab selle kohta tõendi. Uue psühhoaktiivse aine omanik või valdaja võib igal ajal taotleda aine hoiule võtnud korrakaitseorganilt aine tagastamist, näidates taotluses ära ainest lähtuva ohu puudumise, eelkõige juhul, kui ainet kasutatakse käesolevas lõikes sätestatud eesmärkidel.

(9) Uuest psühhoaktiivsest ainest teavitamise ning aine üleandmise, tagastamise, säilitamise ja hävitamise täpsema korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

4)paragrahvi 5 lõikest 2 jäetakse välja tekstiosa „ja annab Ravimiametile aru käesoleva seaduse § 4 lõike 15 alusel kehtestatud korras”;

5)seadust täiendatakse §-ga 11²järgmises sõnastuses:

„§ 11². Uuringueetika komitee

(1) Uuringueetika komitee hindab käesoleva seaduse §-s 11¹nimetatud andmekogust teadusuuringu või statistika vajadusteks isikuandmete väljastamise vajalikkust ja põhjendatust.

(2) Uuringueetika komitee töö eesmärk on tagada uuritavate isikute põhiõiguste ennetav kaitse ning ühtlustada uuringutele rakendatavaid hindamispõhimõtteid, et uurijad oleksid kohustatud uuritavate isikute põhiõigusi kaitsma.

(3) Uuringueetika komitee lähtub oma tegevuses valdkonnale kehtestatud eetikanormidest ja rahvusvahelistest konventsioonidest, samuti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 04.05.2016, lk 1–88) ja eriseadustes sätestatud põhimõtetest.

(4) Taotlus isikuandmete väljastamiseks teadusuuringu või statistika vajadusteks esitatakse andmekogu vastutavale töötlejale. Taotlus peab vastama heale teadusuuringute tavale.

(5) Uuringueetika komitee hindab uuringu vastavust isikuandmete kaitse seaduse §-s 6 sätestatud tingimustele, eetiliste riskide suurust ja uuringu tegija tausta, leides tasakaalu uuritavate isikute põhiõiguste kaitse ja uuringu otstarbekuse vahel.

(6) Uuringueetika komitee moodustab ning selle töökorra, liikmete arvu ja määramise korra ning uuringutaotluse läbivaatamise tasu määrad kinnitab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

6)seadust täiendatakse §-ga 11³järgmises sõnastuses:

„§ 11³. Narkootiliste ja psühhotropsete ainete tarvitamisest tingitud kahju vähendamise teenuse osutamine

(1) Narkootiliste ja psühhotropsete ainete tarvitamisest tingitud kahju vähendamise teenuse eesmärk on minimeerida ühiskonnale, aine tarvitajale ning tema lähedastele narkootiliste ja psühhotropsete ainete tarvitamisega tekkinud kahju ja kulutusi ning vähendada narkootikumide üleannustamisest tingitud surmajuhtude arvu.

(2) Narkootiliste ja psühhotropsete ainete tarvitamisest tingitud kahju vähendamise teenuse arendamist ning osutamist korraldab Sotsiaalministeerium või Sotsiaalministeeriumi hallatav riigi teadus- ja arendusasutus.

(3) Kohaliku omavalitsuse üksused aitavad kaasa narkootiliste ja psühhotropsete ainete tarvitamisest tingitud kahju vähendamise teenuse osutamisele oma haldusterritooriumil.”;

7)paragrahvi 12¹täiendatakse pärast sõna „Ravimiamet” tekstiosaga „, Politsei- ja Piirivalveamet”;

8)paragrahvi 12²tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Ravimiamet võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitseaduse §-des 30–32 ja 50–52 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras.

(2) Politsei- ja Piirivalveamet ning Maksu- ja Tolliamet võivad käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitseaduse §-des 30–32 ja 45–52 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras.”.

§ 52. Noorsootöö seaduse muutmine

Noorsootöö seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 10¹lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Noortelaagri elukeskkond rahvatervishoiu seaduse tähenduses peab olema seal viibivate inimeste tervist toetav ja ohutu ning noorte- ja projektlaagri tootlustamine peab vastama rahvatervishoiu seaduse §-s 22 sätestatud nõuetele. Noortelaagrisse ei lubata noort, kelle terviseseisund, arvestades laagri suunitlust, võib kahjustada saada või kelle terviseseisundi tõttu võib tekkida kahju teiste tervisele.”;

2)paragrahvi 10¹täiendatakse lõikega 3¹järgmises sõnastuses:

„(3¹) Täpsemad nõuded noortelaagri elukeskkonnale ning terviseriskide ohjamisele ja riskitegurite vähendamisele noortelaagri elukeskkonnas kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.”;

3)paragrahvi 10²lõike 3 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) andmed noorte- ja projektlaagri tegevuseks vajalike ruumide ja hoonete, sisustuse ja maa-ala kohta ning nende vastavuse kohta elukeskkonna-, tuleohutus- ja päästenõuetele ning andmed tootlustamise vastavuse kohta noorte- ja projektlaagris tootlustamise nõuetele;”;

4)paragrahvi 10³punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) noorte- ja projektlaagril on olemas tegevuseks vajalikud ruumid ja hooned, sisustus ja maa-ala, mis vastavad elukeskkonna-, tuleohutus- ja päästenõuetele, ning tootlustamine vastab noorte- ja projektlaagris tootlustamisele kehtestatud nõuetele;”;

5)paragrahvi 12 lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Riiklikku või haldusjärelevalvet käesoleva seaduse § 10¹lõiget 3 ja 3¹sätestatud nõuete täitmise üle teostab Terviseamet.”;

6)paragrahvi 12 lõikes 1¹asendatakse sõna „Korrakaitseorgan” sõnadega „Haridus- ja Teadusministeerium”;

7)paragrahvi 12 täiendatakse lõikega 1²järgmises sõnastuses:

„(1²) Terviseamet võib käesolevas paragrahvis sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitseaduse §-des 30–32 ja 49–51 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras.”;

8)paragrahvi 12 lõikest 4 ja § 13 lõikest 3 jäetakse välja teine lause;

9)paragrahvi 13 lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Riiklikku või haldusjärelevalvet käesoleva seaduse § 10¹lõikes 3 sätestatud nõuete täitmise üle teostab Terviseamet.”;

10)paragrahvi 13 lõikes 1¹asendatakse sõna „Korrakaitseorgan” sõnadega „Valla- või linnavalitsus”;

11)paragrahvi 13 täiendatakse lõikega 1²järgmises sõnastuses:

„(1²) Terviseamet võib käesolevas paragrahvis sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitseaduse §-des 30–32 ja 49–51 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras.”;

12)paragrahv 13¹tunnistatakse kehtetuks.

§ 53. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmine

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 19 lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Õppekeskkond peab toetama õpilase arengut ja tervist ning olema tervisele ohutu.

(2) Koolis toimuva õppe ja kasvatus korraldamisel lähtub kool riiklikest õppekavadest ning riiklikes õppekavades ja õigusaktides õppekeskkonnale sätestatud nõuetest.”;

2)paragrahvi 19 täiendatakse lõikega 2¹järgmises sõnastuses:

„(2¹) Väljaspool kooli toimuva õppe ja kasvatus korraldamisel lähtutakse võimaluse korral käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud nõuetest.”;

3)paragrahvi 19 täiendatakse lõigetega 4 ja 5 järgmises sõnastuses:

„(4) Täpsemad nõuded statsionaarse õppega üldhariduskooli õppekeskkonnale, terviseriskide ohjamisele ja riskitegurite vähendamisele õppekeskkonnas ning õppe ja kasvatus korraldamisele kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruses võib sätestada ilmastikuolud, mille puhul on õppest puudumine põhjendatud, ja õpilaste ohutu koolijõudmise tagamise nõuded.”;

4)paragrahvi 35 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) läbimatu koolitee või muu väärmatu jõud, sealhulgas käesoleva seaduse § 19 lõigete 4 ja 5 alusel sätestatud ilmastikuolud, mille puhul on õppest puudumine põhjendatud.”;

5)paragrahvi 39 lõiked 2 ja 3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Õpilaskodus korraldatakse õppekavavälist tegevust, millega tagatakse õpilasele tema vajadustele ja huvidele vastavad õppimis-, elamis- ja kasvatustingimused. Õpilaskodus tagatakse õpilaste tervist toetav ja tervisele ohutu elukeskkond rahvatervishoiu seaduse tähenduses.

(3) Õpilaskodu tegutsemise tingimused ja korra ning õpilaskodu elukeskkonna täpsemad tingimused kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.”;

6)paragrahvi 42 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kooli pidaja korraldab õpilaste toitlustamise koolis rahvatervishoiu seaduse §-s 22 sätestatud ja selle alusel kehtestatud nõuete kohaselt.”;

7)paragrahv 88 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 88. Haldusjärelevalve koolitervishoiuteenuse osutamise ning kooli ja õpilaskodu elukeskkonna tingimuste üle

(1) Käesoleva seaduse alusel õpilasele koolitervishoiuteenuse osutamise üle teostab vastavalt oma pädevusele haldusjärelevalvet Terviseamet.

(2) Käesoleva seaduse §-des 19 ja 39 sätestatud ning nende alusel kooli õppekeskkonnale ja õpilaskodu elukeskkonnale kehtestatud nõuete täitmise üle teostab vastavalt oma pädevusele haldusjärelevalvet Terviseamet.”.

§ 54. Rahvatervise seaduse kehtetuks tunnistamine

Rahvatervise seadus tunnistatakse kehtetuks.

§ 55. Ravimiseaduse muutmine

Ravimiseaduses asendatakse sõna „rahvatervis” sõnadega „rahvastiku tervis” vastavas käändes.

§ 56. Reklaamiseaduse muutmine

Reklaamiseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 22 täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud keeldu kohaldatakse ka väljaspool Eestit tervishoiuteenust osutava isiku tervishoiuteenuse, sealhulgas kunstliku viljastamise reklaamile, kui see on suunatud Eesti turule.”;

2)paragrahvi 30 lõike 2 punkti 2 täiendatakse pärast sõnu „käesoleva seaduse” tekstiosaga „§ 3 lõike 4 punktis 17 sätestatud nõuete järgimise üle reklaamis, kui ta teostab teenuse või kauba üle järelevalvet eriseaduse alusel.”;

3)paragrahvi 36 lõike 2 punkti 2 täiendatakse pärast sõnu „käesoleva seaduse” tekstiosaga „§ 3 lõike 4 punktis 17 sätestatud nõuete rikkumise korral, kui ta teostab teenuse või kauba üle järelevalvet eriseaduse alusel.”.

§ 57. Sotsiaalhoolekande seaduse muutmine

Sotsiaalhoolekande seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)seaduse 2. peatüki 2. jao 2. jaotist täiendatakse §-ga 22²järgmises sõnastuses:

„§ 22². Nõuded üldhooldusteenuse osutamisele väljaspool kodu

Väljaspool kodu üldhooldusteenust saava isiku elukeskkond ja toitlustamine peavad vastama rahvatervishoiu seaduse §-des 21 ja 22 sätestatud ning nende alusel kehtestatud nõuetele.”;

2)paragrahvi 30 lõike 1 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

3)seaduse 2. peatüki 2. jao 6. jaotist täiendatakse §-ga 32¹järgmises sõnastuses:

„§ 32¹. Nõuded varjupaigateenuse osutamisele

Elukeskkond, kus osutatakse varjupaigateenust, peab vastama rahvatervishoiu seaduse §-s 21 sätestatud ja selle alusel kehtestatud nõuetele.”;

4)paragrahvi 37 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Turvakoduteenust saava isiku elukeskkond ja toitlustamine peavad vastama rahvatervishoiu seaduse §-des 21 ja 22 sätestatud ning nende alusel kehtestatud nõuetele.”;

5)paragrahvi 43 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) rahvatervishoiu seaduse §-s 21 sätestatud ja selle alusel kehtestatud nõuetele.”;

6)paragrahvi 45¹²lõike 1 punkt 6 tunnistatakse kehtetuks;

7)paragrahvi 45¹²lõike 1 punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„7) asendushooldusteenust saava isiku elukeskkonna ja toitlustamise vastavuse rahvatervishoiu seaduse §-des 21 ja 22 sätestatud ning nende alusel kehtestatud nõuetele.”;

8)paragrahvi 45¹⁶täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Kohaliku omavalitsuse üksus tagab, et käesoleva seaduse § 45¹⁵lõikes 2 nimetatud eluaseme elukeskkond vastab rahvatervishoiu seaduse §-s 21 sätestatud ja selle alusel kehtestatud nõuetele.”;

9)paragrahvi 47 lõike 3³punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) on ette nähtud rahvatervishoiu seaduse § 21 alusel ohutu ja tervist toetava teenuse osutamiseks, ning abivahend, mis asendab teenuse osutamiseks ettenähtud toodet või vahendit ja vastab paremini hooldusteenust saava isiku vajadustele.”;

10)paragrahvi 55 lõike 1 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) tagama, et teenuse osutamise koht vastab tuleohutuse nõuetele.”;

11)paragrahvi 60 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse raames majutamisel peab sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutaja tagama majutuse sellises keskkonnas, mis vastab:

1) haiglale esitatud nõuetele või

2) turismiseaduse § 19 lõike 3 alusel kehtestatud majutusteenuse osutamise nõuetest vähemalt külaliskorterile esitatavatele nõuetele.”;

12)paragrahvi 66 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) tagama, et teenuse osutamise koht vastab tuleohutuse nõuetele.”;

13)paragrahvi 73 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Kui kokkuleppel erihoolekandeteenust saama suunatud isikuga toimub majutamine ja toitlustamine paremates tingimustes, kui on õigusaktides nõutud, võib erihoolekandeteenuse osutaja võtta isikult maksimaalsest suuremat tasu. Tasu peab olema vastavuses pakutavate lisahüvede väärtusega.”;

14)paragrahvi 83 lõike 1 punkt 13 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„13) tagama erihoolekandeteenuse osutamise, teenuse osutamise koha ja toitlustamise vastavuse käesolevas seaduses ja rahvatervishoiu seaduses sätestatud ning nende alusel kehtestatud nõuetele.”;

15)paragrahvi 130³lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) lapse majutamine ja toitlustamine.”;

16)paragrahvi 130³lõike 6 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–5 sätestatud nõuete täitmine tagatakse teenuseosutaja kehtestatud sisekorraeskirjaga, milles sätestatakse vähemalt.”;

17)paragrahvi 130³täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Kinnise lasteasutuse teenust saava lapse elukeskkond ja toitlustamine peavad vastama rahvatervishoiu seaduse §-des 21 ja 22 sätestatud ning nende alusel kehtestatud nõuetele.”;

18)paragrahvi 153 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) teenuse osutamise koht vastab käesolevas seaduses ja rahvatervishoiu seaduses sätestatud ning nende alusel kehtestatud nõuetele.”;

§ 58. Surma põhjuse tuvastamise seaduse muutmine

Surma põhjuse tuvastamise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)seaduse 7. peatüki pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„7. peatükk
SURMA PÕHJUSTE KOHTA ANDMETE KOGUMINE JA UURINGUEETIKA KOMITEE”;

2)seaduse 7. peatükki täiendatakse §-ga 32¹järgmises sõnastuses:

„§ 32¹. Uuringueetika komitee

(1) Uuringueetika komitee hindab käesoleva seaduse §-s 32 nimetatud andmekogust teadusuuringu või statistika vajadusteks isikuandmete väljastamise vajalikkust ja põhjendatust.

(2) Uuringueetika komitee töö eesmärk on tagada uuritavate isikute põhiõiguste ennetav kaitse ning ühtlustada uuringutele rakendatavaid hindamis põhimõtteid, et uurijad oleksid kohustatud uuritavate isikute põhiõigusi kaitsma.

(3) Uuringueetika komitee lähtub oma tegevuses valdkonnale kehtestatud eetikanormidest ja rahvusvahelistest konventsioonidest, samuti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 04.05.2016, lk 1–88) ja eriseadustes sätestatud põhimõtetest.

(4) Taotlus isikuandmete väljastamiseks teadusuuringu või statistika vajadusteks esitatakse andmekogu vastutavale töötlejale. Taotlus peab vastama heale teadusuuringute tavale.

(5) Uuringueetika komitee hindab uuringu vastavust isikuandmete kaitse seaduse §-s 6 sätestatud tingimustele, eetiliste riskide suurust ja uuringu tegija tausta, leides tasakaalu uuritavate isikute põhiõiguste kaitse ja uuringu otstarbekuse vahel.

(6) Uuringueetika komitee moodustab ning selle töökorra, liikmete arvu ja määramise korra ning uuringutaotluse läbivaatamise tasu määrad kinnitab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”.

§ 59. Sõjahaudade kaitse seaduse muutmine

Sõjahaudade kaitse seaduse § 10 lõikes 7 asendatakse sõnad „rahvatervise seisukohast” sõnadega „rahvastiku tervisele”.

§ 60. Tarbijakaitse seaduse muutmine

Tarbijakaitse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 61 lõike 2 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) Terviseamet tarbijale osutatava teenuse terviseohutuse nõuete ja tervisekaitse valdkonnas kauplemisvõtete nõuete täitmise üle, kui ta teeb teenuse või kauba üle järelevalvet eriseaduse alusel;”;

2)paragrahvi 75 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Tervisekaitse valdkonnas on lisaks Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile käesoleva seaduse §-s 70 sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja ka Terviseamet.”.

§ 61. Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmine

Tervishoiuteenuste korraldamise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)seaduse 2. peatüki 1. jao pealkirjas asendatakse sõnad „isiku rahvatervise kaitsega seotud” sõnadega „isikule rahvastiku tervise kaitseks osutatavad”;

2)paragrahv 6¹muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 6¹. Ravikindlustusega hõlmamata isikule rahvastiku tervise kaitseks osutatavad tervishoiuteenused

(1) Ravikindlustusega hõlmamata isikul on õigus saada käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel kehtestatud tervishoiuteenuseid, mille eesmärk on tagada rahvastiku tervise kaitse.

(2) Ravikindlustusega hõlmamata isikule rahvastiku tervise kaitseks osutatavate tervishoiuteenuste kulud tasutakse Tervisekassa eelarvest Tervisekassa tervishoiuteenuste loetelus sätestatud alustel, tingimustel ja korras.

(3) Ravikindlustusega hõlmamata isikule rahvastiku tervise kaitseks osutatavate tervishoiuteenuste loetelu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega, kuulates enne ära Tervisekassa nõukogu arvamuse.”;

3)paragrahvi 56 lõiget 1 täiendatakse punktiga 12 järgmises sõnastuses:

„12) perekonnaseisutoimingute seaduse § 49¹lõikes 1 nimetatud otsuse tegemise tingimused ja korra, mille kohaselt lähtub valdkonna eest vastutava ministri moodustatud arstlik ekspertiisikomisjon otsuse tegemisel soolise ebakõla püsivusest ja tervishoiuteenuse osutajate hinnangust.”;

4)paragrahvi 57³lõike 2 punktis 5 asendatakse sõnad „rahvatervise programmide” sõnadega „rahvatervishoiu programmide”;

5)paragrahvi 59¹lõikes 1 asendatakse sõnad „rahva tervise” sõnadega „rahvastiku tervise”;

6)paragrahvi 59³lõiget 7 täiendatakse pärast sõnu „tõe väljaselgitamiseks” tekstiosaga „või käesoleva seaduse § 56 lõike 1 punkti 12 alusel moodustatud arstliku ekspertiisikomisjoni otsuse tegemiseks”.

§ 62. Tervisekassa seaduse muutmise

Tervisekassa seaduse § 12 lõike 1 punktis 2⁶ asendatakse sõna „rahvatervise” sõnadega „rahvastiku tervise”.

§ 63. Tubakaseaduse muutmise

Tubakaseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 29 lõiget 1 täiendatakse punktiga 2¹ järgmises sõnastuses:

„2¹) toetatud elamise teenuse raames isiku kasutusse antud eluruumis ning kogukonnas elamise teenuse ja ööpäevaringse erihooldusteenuse osutamise ruumides;”;

2)paragrahvi 30 lõiget 2 täiendatakse punktiga 10 järgmises sõnastuses:

„10) varjupaigateenuse ja turvakoduteenuse osutamise ruumides.”.

§ 64. Vangistusseaduse muutmise

Vangistusseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 47 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kinnipeetava toitlustamine korraldatakse rahvatervishoiu seaduse §-s 22 sätestatud ja selle alusel kehtestatud nõuete kohaselt ning kooskõlas üldiste toitumistavadega.”;

2)paragrahvi 107 lõiget 1 täiendatakse pärast sõnu „valdkonna eest vastutavad ministrid” sõnadega „või nende volitatud ametiasutused”;

3)paragrahvi 107 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks.

§ 65. Välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse muutmise

Välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduses asendatakse sõna „rahvatervis” sõnadega „rahvastiku tervis” vastavas käändes.

§ 66. Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse muutmise

Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)seaduses asendatakse sõna „rahvatervis” sõnadega „rahvastiku tervis” vastavas käändes;

2)paragrahvi 20 lõikes 3 asendatakse sõnad „rahvatervisele või -ohutusele” sõnadega „rahvastiku tervisele ja vähendada rahvastiku ohutust”;

3)paragrahvi 21 lõikes 1 asendatakse sõnad „rahva tervist või ohutust” sõnadega „rahvastiku tervist või ohutust”;

4)paragrahvi 21 lõike 4 esimeses lauses asendatakse sõnad „rahvatervist või -ohutust” sõnadega „rahvastiku tervist või ohutust”.

§ 67. Väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse muutmise

Väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 15⁴lõike 9 esimeses lauses asendatakse sõna „rahvatervise” sõnadega „rahvastiku tervise”;

2)paragrahvi 26⁷lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Väljasaadetava toitlustamine korraldatakse rahvatervishoiu seaduse §-s 22 sätestatud ja selle alusel kehtestatud nõuete kohaselt ning kooskõlas üldiste toitumistavadeaga.”;

3)paragrahvi 26⁷lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

4)paragrahvi 26⁷lõikest 4 jäetakse välja sõnad „tema kulul”.

2. jagu **Seaduse jõustumine**

§ 68. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2025. aasta 1. septembril.

(2) Käesoleva seaduse § 51 punktid 1–4 ja 6–8 jõustuvad üldises korras.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees